

Sagai Muittalægje

15ad December 1906.

No. 24. B.

»Sagai Muittalægje« boatta guovte gærde juokke manost, las ja 15ad bæive, ja makssa ovta kruvna ja 20 øra jakkodagast — 60 øra jakkebælest. Bladdē matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte. Dietetusak maksek 5 øra rana.

3ad jakkodak.

Oarje Samik.

(Muittati korporal S. A. Samuelson).

Tromsa amta maddagæccen, lakka dam Norga stuoremus sullo, Hindø, man alde lœ Harstad gavpug, ægænek sidolagaid nannam ædnam sisa Malangen ja Ofotena gaskast dak æuovvovaš namatuvvum vuonak, algededin nuortast lullas, namalassi:

Siellak (Salangen),

Loabak (Lavangen),

Riftak (Gratangen) ja

Roappa (Gravfjorden).

Buok daina 4 namatuvvum vuonain jottek dal ruvta mielde Tromsa amta selskappi lokkal dampak. Dobbe læ maidai poastarappamsajek, handalsajek j. n. v. Girkok læ Sjøveienest, Siellakvuona gæccest ja Soløinenest, Loabakvuonast, — okta goabbase sajest. — Buok dai vuodnagæccidi bottek merri stuorra jogak, mak golggek javrid æada, namalassi: Siellak jokka æada Bajebjavre (Øvrevand) ja Vuoleb javre (Nedrevand), ja Roappa jokka fast æada Rievanjavre (Rærevand), Skodbergjavre (Skodbergvand) ja Saltejavre (Saltvand). Vuoleb- ja Bajebjavre Siellalest læva maŋŋalaga. Dat maŋemusta namatuvvum javre læ 5 km. — mila bæle — erit Siellakvuona gæccest bajas ædnam sisa Siellak vaggest. Saltejavre, Skodbergjavre ja Rievanjavre Roappagest maidai læk maŋŋalaga ja lakka mæra. Masa buok varin, legin, jogain, javrin ja sidain læk ain doluš rajest oarje-same namak.

Siellak vuodnagæccest vuolggakruvna gæcino bajas Siellak jockagaddai ja manna šaldde bagjel joga rasta gaskal dam namatuvvum 2 javre,

dasto javregadde ja vidasæbbot jockagaddige gidda moadde mila bajas Siellak vaggeraige (Salangsdalen). — Bæl nub' mila arvo erit vuodna gæccest bajas ærrana vagge siste nubbe gæidno, mi manna nubbe bælnub' mila doarras bagjel ædnama Sætermoeni, Bardo geinon, mi læ Bardovaggest. Dat boatta fast Maalsnessast, Malangen vuodna gæccest bajas Maalselven gadde ja ærrana dasto nubbin gæinon Bardo jockagaddi ja manna Sætermoena ja Hundtorpa æada vidasæbbot gidda moadde mila bajas Bardo vaggeraige (Bardodalen).

Sætermoenest, Bardo jockagaddest eksersere juokke gæse Tromsa amta kredsataljon, mast læk 4 ja 5 kompani, bagjel 800 soaldatiguim. — 3 km. arvo bajabældde Sætermoena læ Hundtorp, gosa Tromsa stifta underofficersskuvla, Harstast, manna juokke gæse 2 mannoi — juli ja august — oapatuvvut ja »praktisk« eksamena valddet militær fagaidi.

Luobakvuonast i læk namatatte kruvna gæino; mutto Riftakvuodna gæccest gal vuolggakruvna gæino ja manna muttom muddoi olgus vuodna gadde. Roappagvuonast i læk mikkege kruvna gæinon. Buok daina namatuvvum vuonain læk æabba muorra vuovdek sogin ja Siellakgest ja Roappagest vela becidguim søkkalaga.

Siellak vagge læ govddak ja duolbas, erinoamašet Bajebjavre bajagæccen, man namma læ »Fagertun.« Gæse aige læ dobbe sagga havske, goas vuovdek ruodnajek olles lastaiguim ja ædnamak roađđajek hærvvarasid lidiguim. Gidda-gæst læk dak vuovdek devddujuvvum smavva loddačid vicardægje suobmaniguim, mak vel ain æmbo havskodattek daid æab-

ba guovloid. Bajabældde Bajebjavre Siellak vaggest, 10 km. arvo erit Siellakvuodna gæccest bajas ædnamsisa, læk dak 2 Oarje-Samid assamsidak mangai daloiguim, namalassi Kistefoshaugen ja Masterbakken.

Dat sëmma ja vel stuorab luonddo hærvvasvuotta læ Roappa vaggestge, Saltejavre, Skodbergjavri ja Rievanjavre birrasin. — aido dast, gost alla varik agalaš muottagin birasattek masa buok Skodbergjavre ja gost Skodberg jokka bagjan allagassi bajas balvai vuollai, gost jogačid gorčik šavvek skurčeo raigid vuolas daid æieŋŋalas fielmadi, maina jaskis ravdnje golgada hiljačet javrid gaskal, duolbadasaid ja guolbbani æada ja oktanaga daid goalkes javridguim gæse aige bæivaš suodnjarid siste spædjlasta daid lavlodægje loddačid muorra gierragin ja gost hærvvarasi »amidægje« hagja baidna aimo, læ okta daina buok favromus ja havskemus guovloin Nordlandast.

Dolin aigid læk oarje-Samek asadam buok daina 4 namatuvvum vuodna gečin ja guovte bældde vuona gidda mærragaddin lavdnje gočin, maid si ječa rakadægje maŋestboattid sokkagoddidæsek maŋest. Samek rađđijegje dalle ječanassi dobbe daid guovloid, aido nuft, moft ječa datto mielasek mielde.

Orro Samek asse aive mærragaddin ja bagje daihe boaco Samek fast jottalegje ædnamid mielde. Mutto daid maddar aigid elle dobbe Samek, nuftgo dabege Sameadnam Samek, stuoramus vuoinasævdnjadvuoda siste dego villa bakenak Afrikast.

Si čei diettam čeige addim dalle dam Sami »bajasčuvvgitusa« daihe »oapo,« mi dat læi, ja maid dat mavsi, æige si diettam dalle, læigo obba

skuvlage gostige mailmest. Si æi mattam maidege, ærago dušše dam maid si addestalle sin vanhemesek maņest, ja maid si ječa legje fuobmašam.

Muittaluvvu, atte boares aigest lœmaš dobbe Oarje-Samid gaskast æppeibmelbalvvalus ja oaffaruššamak daidi, nuftgo stuorra noaidastallam koanstakge. Si spellijegje muttomlagaš noaidderakkanusain man namna læi »Runebomma«.¹⁾ Dat læi rakaduvvum messigest ja vuoddo vœikest, hængastuvvum metal rieggaiuin.

Okta dam min aiggasaš Roappa Sabmelažain, Saltejavrest, John Andersen agja æčče, Ole Johnsen, asadi su maņemuš aigestes okto goadestes Storjordena alde ovta mila bajabælde Boltskara, Ruoppavuonast. Son læi dat buok vœrramus noaide, «koanstamakkar,» gæina i birggim oktage olmuš. Æra Oarje-Samek Roappavuonast fertijegje viežatet sundde dam goalos noaide erit agjet. — Sundde asai dalle Rensaaest. Dat læi jo dalle, ouddal go dat dalaš Tromsa šaddai gavpugen. Sundde bođi diettalastge dokko su ammatest doaimatusast ollašuttet. Go son lækkasti goatteuysa, læi Ole Johnsen čokkamen okto ja spellemen boares noaide koanstaiddam su »maddoin« arbbejuvvum Runebommaines, maid son dallanaga balkesti ječas sælge duokkai. Sundde jærai, mi dat læi sust? »Aa, dat i læm mikkege,» vastedi Ole Johnsen. Sundde jærai nubbadassi, maid son læi barggamen? »Aa, mon spellijim, go aigge oroi læmmen gukke,» vastedi »noaidemakar.« Sundde jærai goalmadassi, »maid son oini? Ja son oini, atte itten galggek sinavva guolek vuojetet ovta stuoremus guole gaddai sundde navsto lusa, fastedi »ganlap.« Sundde likoi burist dasa ja arvvali, atte dat siega Sabmelaš læi olbmuidi baica æmbo avkken go vahagen. Ja son addi dam dalve love sudnji hettekætta orrot dobbe gost son ješ datoi. Soai œrranceiga fast buorre usteblašvuodast. — Go ittenaš čuvgodu, de njuiki stuorra fales fakaniid oudast gaddai sundde fiervvai. Dam falla čielggedavtek gavdnujek vel ain dalge odne dam bæivege,

Dasto farri vel sunddege ješ dokko, Roabbagvudni; mutto soai æva birggim gukka verdevuodast nuft mendo lakkalagaid ja suttadæiga farga

¹⁾ Gobdas.

Red.

goabbag guimidæsga ala. Sundde garvvodasti ammat biktasides bagjeli ja manai fast dal nubbadassi dokko agjet dam Ole Johnsen Roappavuonast; mutto noaide sabmelaš bijai dam su ovdeš verdes viekkat fast sæmmagæino ruoktot dam garra jotto biega mielde nuft jottelet, moft ammat olbina frakka ja buvsak ležžek gierddam ja doallam čavdesen gidda su virgge vistes ragjai. Dam rajest nogai sunddest lusto vuolgget goalmadassi dokko agjet olgus daggaraš bæk-telis »ganlap,» vælttam diti æneb gerdi dam jottelis »retur« — friasatost erit.

Ole Johnsen jami okto su goat-tasis uuttom njoammo davdast. I oktage duostam mannat dam baldosis noaide goađe lusa. Vimag mieskai ja maņačassi gæčai vuolas, ja havddadi Ole Johnsen rokke oktanaga su Runebommaines, ja dobbe son vælla ain dalge vela odna dam bæivege. Čabba soagačak læk juo šaddam dam goatte te*duvta ala. Mutto dast gomotalla fastet, ige læk sevdnjis ija aigid duosto orrot dam issoras avddem sajest.

Dam maidnasi mon im læk ožžom maidege visses duodastusaid; mutto gal doluš aigest læ dpatuvvam vaiko man lakai.

(Lasetuvvu).

Min stuorradiggeolmai.

Stuorradiggeolbmast Saba'st læ læmaš dam ragjai nu diletessvuotta, atte son i læk astam čallet min blađđai brævaid nu davja, go sust læi jurda. Buok sittamušak, mak boatte jage stuorradiggest galggek valddut arvvaladdam vuollai, galggek čalluvvut ja sisasaddijuvvut ouddal 11ad december. Sabast læ damditi læmaš diletessvuotta. Son læ dutkam duom ja dam aše ja čallam sittamuščallagid stuorradiggai; dastgo son datto duodai gæččælet Sameædnam darbašlašvuodaid ouddandoallat. Dat vækket uccan doallat gukkes sarnid stuorradiggest. Jos ovta aše galgga ouddan oažžot, de fertte dat ožuduvvut oudan komite'in. I suige stuorradiggeviesost okta stuorradiggeolmai su sardnomines nagad jorgetattet 123 olbina ječas bællai. Damditi dollek manga stuorradiggeolbina sin sarnid, dušše vai vallijægjek sudnji likojek, go daid lokkek.

Nuftgo mi ouddal læp muittalam, de læ Saba balgeskomiteest. Dam komiteest dutkuvvum maidai rika damppa-jottem ja poastamannam. Saba læ sisasaddim dam sittamuša maidai, atte oažžot dampa jottet Čaccesullo ja Nyborga gaskast maidai dalvegge juokke vakko. Son arvvala maidai ouddanbigjat sittamuša, oažžot telefona gaskal Garašjoga ja Skoganvare.

Sabast i læk bæraš Kristianiast. Su akka ja 2 mana (nubbe riegiadi 11ad november dam čavča) læk Unjargast.

Likkotesvuotta.

Okta olmai Naivuonast vahagati ječas. Son læi dynamitain bačalæmmen vœike luovos, vœike, mi læi galbmom ja balgai vuolas vugjujuvvut. Son cakketi ja doaivoi, atte i dat cakkannam, čuožoi vœikkečoma guorast, go bavketi. Son vælla dal Hammerfesta buoccevesost. Nubbe čalmest go gal massa oaino. Dat olmai gulla Naivudni ja su namma læ Peder Kristensen.

Dal juovlaidi

boatta »Sagai Muittalægje« bælnub' nummarin. Mi dattop havskodattet min lokkid dam lakai, sikke nuoraid ja boarrasid.

Gulstad garveri

pr. Melbo, Vesteraalen

vuostaivaldda barkkemi ja rakadæbmai buoklagaš nakid. Erinoamaš buorek gamanakek rakaduvvujek hui jottelet. Boccunakek rakaduvvujek bæskanacken ja davalaš sisten. Hui habes haddek! — Dokkalaš komniššonærak valddujek.

L. P. A. Lyshol.

Fuobmaš!

Sidastgorrujuvvum ja Standar skuovak nissonidi, dievdoidi ja manaidi, ja røisagak, stevvelak ja allagabmagak vuvddujuvvujek halbeduvvum haddai. Must læk ollo ja manga stuoradagast. Gæččæl muina gavpašet.

Mitton satta saddijuvvut okta boares adnum skuovva.

Skomager J. Lind, Tromsø.

Redaktøra: A. Larsen.

Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakkausast. Sizerfjorast.